www.turkishstudies.net/social

Turkish Studies - Social Sciences

eISSN: 2667-5617

Research Article / Araştırma Makalesi

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

Sponsored by IBU

20. Yüzyıla Ait Bir Güfte Mecmuasının İncelenmesi

An Analysis of the Lyrics Journal one of the 20th Century

Gamze Köprülü*

Abstract: Lyrics journals are cultural treasures that carry the past to the future, convey the deep-rooted and ancient music culture of the century to which we belong and have a historical document feature for the field of Historical Musicology. The lyrics journals are the sources from which the straight narrated music forms in the edvar books find a kind of life and shape. Since the 15th century, a large number of words were published. While many of these works have contributed to the academic field in today's Turkish, it is also known that there are many more lyrics journal waiting to be worked on the dusty shelves of libraries. 60-0052 inventory registered in Tokat Mevlevihane Museum, the year of writing of the journal which is unknown by whom h. April 25, 1331 m. Is May 8, 1915. All of the works in the journal written with the Rika line are in Turkish. There are 307 works in Turkish, all of which are composed of music, forms such as composition, yürüksemâî, ağırsemâî, ghazal, song, maqams such as Hicaz, Kürdîlihiczâr, Sûzinak, and hafif, çenber, aksak and düyek. It is written in the period of study is intended to demonstrate the musical culture is composed situated in magazines Turkey Radio and Television Corporation (TRT) are numbered according to the Archives. TRT Archive record of some of the compositions in Mecmua was not found. The latinizing method was applied to the words in the journal, and the names of the methods, authorities, forms, and composers identified were titled and other findings included in these titles were tried to be beneficial to the field in terms of Systematic Musicology needs.

Structured Abstract: Lyrics journals are self-contained sources belonging to Turkish music. These works, which are among the historical musicology sources and have the characteristics of historical documents, contain valuable information about the rooted musical culture of the period in which they were written. It is possible to access many other information such as sound system, rhythm, maqam, theoretical knowledge, verses, hadiths, poems and historical events of the period in connection with the period in which it was written. This lyrical journal Tokat Mevlevîhâne Museum we are working with is registered with an inventory number of 60-0052 and there is no information about who the author is. The year of writing h. April 25, 1331, m. It is May 8, 1915. It is written in black and white ink with a legible rica handwriting and black ink, which is completely in Turkish, and is 19x13 cm in size. It is bounded with a burgundy-colored leather coating. As a ornament, the frame which resembles the edict paper model drawn with a black pencil, is drawn on cream colored paper. Journals many pages are missing and empty. In the study, it was aimed to reveal the musical structure of the period in which the journal was written and the information that it would offer us. Answers to the questions about which century the journal belonged to, what rhythms, authorities, composers, musical forms, and theoretical information could be determined were tried to be reached in the light of these answers.

* Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Devlet Konservatuarı, Türk Müziği Bölümü.

Asst. Prof Dr. Tokat Gaziosmanpaşa University, State Conservatory, Turkish Music Department.

ORCID 0000-0002-6354-3999

gamze.koprulu@gop.edu.tr

Cite as/ Atıf: Köprülü, G. (2020). 20. Yüzyıla ait bir güfte mecmuasının incelenmesi. *Turkish Studies - Social*, 15(5), 2587-2609. <https://dx.doi.org/10.47356/TurkishStudies.44355>

Received/Geliş: 19 June/Haziran 2020

Accepted/Kabul: 20 August/Ağustos 2020

Copyright © INTAC LTD, Turkey

Checked by plagiarism software

Published/Yayın: 30 August/Ağustos 2020

CC BY-NC 4.0

Looking at the lyrical journals spelling periods, it is seen that it dates back to the 15th century. This work, which was written in the 15th century, and perhaps as the first word journal, can be considered as Nuruosmaniye Ktp., Nr. Registered in 3135 and by Recep Uslu XV. *A Mecmua-i Güfte (Nuruosmaniye Ktp., Nr. 3135) or Sultan II. This manuscript, which is studied as a Source of Murad Age Music*, can be considered as the first Turkish lyric journal. "The first printed lyrical journal is the journal that was named" Evterpi "in 1830s and was published in Karaman." (Behar, 2006: 39) Many lyrical journals have been put forth academically in works such as books, articles, papers. *The books of Mecmua-i Güfte of Musiki-Şems-i Rumi, Derviş Mehmed El-Mevlevi, lyric journal (Mirac and Ayin journal), Derviş Avni Güfte and Poetry journal* are examples of books. Among the works written as an article, *the examination of lyrical journal belonging to Hâfız Abdülbâkî dated 1774, Writing Lyric journals and the Importance of Ottoman Music History in History, An Evaluation on Ottoman Lyric Journal, XVIII*. Articles titled *A Lyric Journal Review of the 21st Century* can be listed. Some other academic studies such as thesis and papers are included in the article. In this study, which is included in historical musicology, the methods in the report titled "*Determinations on Lyric Journal and Examination Principles in Turkish Music Education History*" were taken as basis. In the qualitative study in which the due diligence was made according to these methods, the findings such as rhythm, maqam, form, composer, and composer were classified as titles in accordance with the systematic musicology rules and made useful in the field of musicology by applying the latinized method. Archives in the table numbers in the archives of Turkey Radio and Television Corporation (TRT) are numbered. Nine different music forms in the journal, namely, heavy, composing, gazel, köçekçe, methiye, nazire, song, Rumeli folk song, yürüksemai; twelve different maqams, namely acemaşîran, composing, hicaz, hicazkar- kurdilihicazkar, hüseyini, hüzzam, karcığar, nihavend, rast, suzinak, uşşak; aksak- heavyaksak- quickaksak, aksaksemai, curcuna, çenber, çiftesofyan, devr-i hindi, düyek-heavydüyek, hafif, katakofti, semai, sofyan, Türkakşağı, yürüksemai- senginsemai thirteen different rhythms the journal includes 307 compositions. A separate section is reserved for gazel form. Although there are names of composers and rhythms on some pages, it was seen that lyric was not given. Lyric journal, which is one of the independent sources of Turkish music, can be seen in line with the sources determined to be written since the 15th century. It is evident that all of the words that are studied from past to present have different results. The main reason for these different results is that every century, which is the aim of our study, has a different musical taste and culture. As a result, only lyric maqam, procedural and composer names are present in the journal, and there is no different information mentioned in the study. 11 maqams were used in the results related to the authorities, but the title of the yegah maqam was left blank despite being recorded. The maqam with the highest number of masters was 55 maqam and hicaz maqam. The maqams in the journal have been described by us as the favorite maqams of the period. The results of the rhythms include 14 different rhythms, while the most lyrical rhythm works are included, while at least 3 works with semia rhythms are included. In the results related to music forms, it was determined that besides 281 song forms, forms such as composition, walk-in, gazel were also included. Hacı Arif Bey (30 compositions) followed Şevki Bey (37 compositions) whose most compositions were recorded in the journal. For the date of writing the lyric in the Tokat Mevlevihane Museum, the inventory record book was recorded in 1845. However, considering Şevki Bey's date of birth (1860), it is seen that this date is not possible. While the date of 1845 is deducted, it is believed that h.25 April 1331, which is located inside, has been overlooked. It is known that there are many lyrical journalists in the libraries in the country and abroad who want to convey the musical culture of their time. It is important to reach these journals with a systematic study and reach their territory. Many of the lyrical journals available in many libraries face some physical problems such as ink leaks due to moisture, mold, wear and insect bites, and paper conservation is required because they are not well maintained. It is obvious that with the repair of these works, both the repertoire and theoretical contribution will be made to the rich culture of Turkish music.

Keywords: Musicology, Turkish music, 20th century, Lyrics Journal, Lyrics, Composition.

Öz: Güfte mecmuaları geçmiş geleceğe taşıyan, ait olduğu yüzyılın köklü ve kadim mûsikî kültürünü gelecek nesillere aktaran ve Tarihîsel Müzikoloji alanı için tarihî belge özelliğine sahip kültür hazineleridir. Güfte mecmuaları, edvar kitapları içerisinde yer alan düz anlatımlı mûsikî formlarının bir nevî hayat bulup ve şekillendiği kaynaklardır. 15. yüzyıldan itibaren çok sayıda güfte mecmuası kaleme alınmıştır. Kaleme alınan bu eserlerin birçoğu günümüz Türkçesi ile akademik alana katkı sağlarken kütüphanelerin tozlu raflarında çalışılmayı bekleyen daha pek çok güfte mecmuasının var olduğu da bilinmektedir. Tokat Mevlevîhâne Müzesinde 60-0052 envanter kayıtlı, kim tarafından yazıldığı belli olmayan mecmuanın kaleme alınış yılı h.

25 Nisan 1331 m. 8 Mayıs 1915'dir. Rika hattı ile kaleme alınan mecmuada yer alan eserlerin tamamı Türkçedir. Beste, yürük semâî, ağır semâî, gazel, şarkı gibi mûsikî formlarının, hicaz, kürdîlihicazkâr, sûzinak gibi makamların ve hafif, çenber, aksak, düyek gibi usûllerin yer aldığı mecmuada tamamı Türkçe toplam 307 eser bulunmaktadır. Yazılmış olduğu dönemin mûsikî kültürünün ortaya konmasının amaçlandığı çalışmada mecmua içerisinde yer alan besteler Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) Arşivine göre numaralandırılmıştır. Mecmua içerisinde yer alan bazı bestelerin TRT Arşiv kaydına rastlanılmamıştır. Mecmua içerisinde yer alan güftelerde latinize yöntemi uygulanmış olup tespit edilen usûl, makam, form, bestekâr isimleri başlıklandırılmış ve bu başlıklar içerisinde yer alan diğer bulgular Sistematik Müzikoloji ihtiyaçları boyutunda alana faydalı hale getirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzikoloji, Türk mûsikîsi, 20. yüzyıl, Güfte Mecmuası, Güfte, Beste.

Giriş

Güfte mecmuaları beste haline getirilmiş şiirlerin usûl, bestekâr ve makam bilgilerine göre cem edilmesi ile oluşan müstakil müzikoloji kaynaklarıdır. Güfte mecmualarının tarihsel seyri konusunda geriye dönüldüğünde 15. yüzyıla kadar ulaştıkları görülmektedir. Tarihi belge niteliği taşıyan bu eserler yazılmış olduğu dönemin kadim ve zengin kültürel mirasının ve özellikle bestenin güfte değişimine uğrayıp uğramadığı gibi hususların ortaya konması bakımından büyük öneme sahiptirler. Edvar kitapları içerisinde yer alan mûsikî formlarına ait yapı özellikleri genellikle düz bir anlatımla sunulur ve nota örneklerine her edvar kitabı içerisinde rastlanmaz. Edvar kitapları içerisinde yer alan bu düz anlatımlar güfte mecmuaları içerisinde bir nevî hayat bulur ve şekillenir

Terminoloji bakımından terimler incelendiğinde mecmua, kelime anlamı olarak “dağınık şeyleri bir araya getirmek, toplamak” anlamındadır (Uzun, Mecmua, 2003: 265). İsm-i mef'ul olan ve Farsça goften mastarından gelen kelime “söylemiş” manasındadır (Öztuna, 2000: 37). Kâzım Uz güfte kelimesini *Musiki İstûlâhatı* isimli eserinde “bestelenmiş nazım” olarak değerlendirmiştir (Uz, 1967: 28). Güfte mecmualarından farklı olarak ilâhi mecmuaları, gazel mecmuaları, beste mecmuaları gibi farklı mecmua türleri de mevcuttur (Soysal & Aslan, 2014: 28).

Geçmişte meşk sistemi ile verilen Türk mûsikîsi repertuvar eğitiminde icra edilen eserlerin unutulmaması ve hafızaya destek olması için kaleme alınan güfte mecmuaları, XIX. yüzyıldan itibaren tamamı olmasa da bir kısmı bazı bestekârların kendi eserlerini tanıtmaya yönelik olarak ortaya koymuş oldukları bir çalışma haline gelmeye başlamıştır (Behar, 2006: 39).

Türk mûsikîsi için önemli birer kaynak olan güfte mecmuaları, içerisinde yalnızca güfteleri barındıran eserler değildirler. Hazine niteliğine sahip mecmualara ait eser yapraklarında nazarî bilgi niteliğine sahip birçok önemli noktaya ulaşılabilir (Uslu, 2001: 159).

Genellikle rika, talik, nesih gibi hatların kullanıldığı güfte mecmuaları ilk yazıldıkları dönemlerde el ile kaleme alınırken, matbaanın kullanımından sonra matbu olarak basılmaya başlanmıştır. Ancak matbaanın kullanılması ile el yazma mecmuaların artık yazılmadığı düşüncesinin gerçeği yansıtmayan bir düşünce şekli olduğu kabul edilmelidir. En eski yazma güfte mecmuası II. Murad zamanında kaleme alınmış güfte mecmuasıdır (Uslu, 2001: 159). Basılı olan ilk güfte mecmuası da Karamanlıca olarak 1830 yılında kaleme alınan Evterpi güfte mecmuasıdır (Behar, 2006: 39).

Güfte mecmuaları içerik açısından bazı farklılıklar gösterebilmektedirler. Bu farklılıkların temel sebeplerinin başında ise yazılmış olduğu yüzyıla göre değişen mûsikî zevki gelmektedir. Özellikle Türk mûsikîsindeki batı etkisi, Türk mûsikîsi ve saray, halkın mûsikî talebi gibi unsurlar bu değişimlerin oluşmasında temel etkenler olarak düşünülmektedir. Geçmişten günümüze bakıldığında ise yine bu değişimlerin çoğunun özellikle form ve usûl açısından olduğu tespit edilmiştir. Örneğin 16. Yüzyılda Kâtibî tarafından kaleme alınmış olduğu düşünülen ve Oxford Üniversitesi Bodleian Kütüphanesi 127-128 numaralı güfte mecmuasında (Parmaksız, 2016: 153,

175, 177, 180) yer alan eserler ve usûller incelendiğinde dönemin mûsikî kültürünü yansıtan amel, küll-î külliyyât, muvaşşah, nevbet-i müretteb gibi eserler yanında çardarp, sakil, darbeyn, hâvî, mieteyn gibi usûller dikkati çekmektedir. Daha önce belirtilmiş olan batı etkisi ve diğer etkenler yüzyıllar içerisinde mûsikî kültürüne yönelik bir değişim süreci hazırlamakta, 19. yüzyıl sonundan itibaren bazı nazariyatçılar tarafından küçük usûller olarak değerlendirilen aksak, düyek, curcuna gibi usûller ile özellikle şarkı formunun ön planda olduğu eserlerin mecmualar içerisinde yer aldığı görülmektedir.

Güfte mecmuası literatürüne bakıldığında kitap, tez, bildiri ve makale gibi birçok akademik çalışmaya ulaşılabılır. Kitap olarak sunulmuş bazı çalışmalar şöyledir:

- *Derviş Avni Güfte ve Şiir Mecmuası*¹
- *XV. Yüzyılda Bir Mecmua-i Güfte*²
- *Fatih Sultan Mehmed Döneminde Musiki- Şems-i Rumi'nin Mecmua-i Güfte'si*³
- *Derviş Mehmed El- Mevlevi'ye Ait Güfte Mecmuası (Mirac ve Ayin Mecmuası)*⁴

Tez olarak sunulmuş bazı çalışmalar şöyledir:

- *Hafız Post Güfte Mecmuası Türkçe Güfteler*⁵
- *XVIII. Yüzyıla Ait Bir Elyazması Mecmuada Dînî Mûsikî Güfteleri*⁶
- *Müstakimzâde'nin "Mecmua-i İlâhiyât" Adlı Güfte Mecmuası*⁷
- *Hasan Gülşenî'nin Güfte Mecmuası ve İncelenmesi*⁸
- *Bodleian Kütüphanesi 127- 128 Numaralı Türk Musikisi Güfte Mecmuasının İncelenmesi*⁹

Makale ve bildiri olarak sunulmuş bazı çalışmalar şöyledir:

- *1774 Tarihli Hâfız Abdülbâkî'ye Ait Güfte Mecmuasının İncelenmesi*¹⁰
- *Yazma Güfte Mecmuaları ve Osmanlı Mûsikîsi Tarihi Bakımından Ehemmiyeti*¹¹
- *Osmanlı Dönemi Güfte Mecmuaları Üzerine Bir Değerlendirme*¹²
- *XVIII. Yüzyıla Ait Bir Güfte Mecmuası İncelemesi*¹³

15. yüzyıldan günümüze birçok güfte mecmuası kaleme alınmıştır. Güfte mecmuası adına bazı eserlerin incelenmesi yapılmış olsa da daha pek çok mecmua çalışılmayı beklemektedir. Türk

¹ Mustafa Çıpan, *Derviş Avni Güfte ve Şiir Mecmuası*, T.C.Konya Valiliği İl Kültür Müdürlüğü Yayınları, Konya 2000.

² Recep Uslu, *XV. Yüzyılda Bir Mecmua-i Güfte (Nuruosmaniye Ktp., nr. 3135) veyâ Sultan II. Murad Devri Müziğinin Bir Kaynağı* (ekitap), Yazarın Kendi Çabaları ile Basılmıştır, İstanbul 2007.

³ Recep Uslu, *Fatih Sultan Mehmed Döneminde Musiki- Şems-i Rumi'nin Mecmua-i Güfte'si*, İstanbul Fetih Cemiyeti Yayınları, İstanbul 2007.

⁴ Fatih Koca, *Derviş Mehmed El- Mevlevi'ye Ait Güfte Mecmuası*, Mans Yayınları, Ankara 2017.

⁵ Nilgün Doğrusöz, *Hafız Post Güfte Mecmuası Türkçe Güfteler*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1993.

⁶ M. Emin Soydaş, *XVIII. Yüzyıla Ait Bir Elyazması Mecmuada Dînî Mûsikî Güfteleri*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2001.

⁷ Şengül Sağman, *Müstakimzâde'nin "Mecmua-i İlâhiyât" Adlı Güfte Mecmuası*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2001.

⁸ Serçin Erden, *Hasan Gülşenî'nin Güfte Mecmuası ve İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2004.

⁹ Mehmet Nuri Parmaksız, *Bodleian Kütüphanesi 127- 128 Numaralı Türk Musikisi Güfte Mecmuasının İncelenmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Ankara 2016.

¹⁰ Fikri Soysal- Mustafa Uğurlu Aslan, "1774 Tarihli Hâfız Abdülbâkî'ye Ait Güfte Mecmuasının İncelenmesi", *Rast Müzikoloji Dergisi*, C.II, Sayı: 1, 2014, s.68-88.

¹¹ Harun Korkmaz, "Yazma Güfte Mecmuaları ve Osmanlı Mûsikîsi Tarihi Bakımından Ehemmiyeti", *XI. Milli Türkoloji Kongresi*, İstanbul 2015, s.675-680.

¹² Mustafa Çıpan, "Osmanlı Dönemi Güfte Mecmuaları Üzerine Bir Değerlendirme", *Osmanlı Dünyasında Şiir Uluslararası Sempozyumu*, İstanbul 1999.

¹³ Erol Başara, Mehtap Erdoğan, Zeynep Yıldız, "XVII. Yüzyıla Ait Bir Güfte Mecmuası İncelenesi", *M.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, sayı: 38, İstanbul 2010, s. 137-172.

mûsikîsine ait yazılı literatürün tamamına ulaşmadan Türk mûsikîsi tarihinin yazılması ve incelenmesi tamamlanmış sayılmaz. Yazılmış olduğu dönemin mûsikî kültürünün ortaya konulmasının amaçlandığı çalışmada, 20. Yüzyılda kaleme alınan güfte mecmuasının Türk mûsikîsi bakımından önemi ve bizlere sunacağı bilgiler nelerdir, içerisinde hangi usûller, makamlar, bestekârlar, mûsikî formları, nazarî bilgiler yer almaktadır? sorularına bulunacak cevaplar ile sonuca ulaşılmaya çalışılmıştır.

Metodoloji

Sistematik müzikoloji bilginin sınıflandırılarak, araştırmacının ilgi duyduğu alana en pratik biçimde ulaşmasını amaçlar.

Sistematik müzikoloji kuralları çerçevesinde usûl, makam, form gibi başlıklar halinde düzenlenerek sınıflandırılmış ve latinize yöntemi uygulanarak müzikoloji alana faydalı hale getirilmiştir. Tarihsel müzikoloji içerisine dâhil olan bu çalışmada Recep Uslu'ya ait "Türk Müziği Eğitim Tarihinde Güfte Mecmuaları ve İnceleme Esasları Üzerine Tespitler"¹⁴ isimli bildiride yer alan yöntemler esas alınmıştır. Çalışmada kullanılan diğer yöntemler ise şu şekildedir:

- Mecmua içerisinde yer alan eser sayısının fazla olması sebebi ile güftelerin yalnızca birinci mısraları verilmiş olup güfteye ait ilk mısralar mecmuada yazıldığı gibi aktarılmıştır.
- 307 adet güfte alfabetik sıra ile verilmiştir
- Bazı bestekâr isimlerinde farklılıkların mevcut olması sebebi ile doğru kimlik tespitine gidilmiş olup tablo içerisinde dipnot ile verilmiştir. Aynı durum makam, usûl ve form bulguları için de uygulanmıştır.
- Mecmuada yer almamasına karşın tespit edilebilen güftekar isimleri alfabetik sıra ile verilmiş olup, mecmua içerisinde yer alan güfte sayıları parantez içerisinde gösterilmiştir.
- Mecmua içerisinde yer alan bestekâr isimleri alfabetik sıra ile verilmiş olup bestekârların eser içerisinde yer alan beste sayıları parantez içerisinde gösterilmiştir.
- Makam, usûl, bestekâr, form sayıları mecmuada yazıldığı gibi verilmiş olup (örneğin Hicaz faslı içerisinde farklı makamlı eser tespit edilmiş olsa da bu dipnotla belirtilmiş ancak sayım sırasında hicaz eser grubuna dâhil edilmiştir) mevcut farklılıklar dipnot olarak belirtilmiştir.
- Mecmuada yer almayan bestekâr, usûl ve eksik cümleler [] ile tamamlanmıştır.
- Bestelere ait form bilgileri ve arşiv numaraları TRT Nota Arşiv kayıtlarına göre düzenlenmiştir.
- Kürdîlihiczakâr ve hicazkâr makamlarının, aksak- ağır aksak- yürük aksak, düyek- ağır düyek, yürüksemâî- senginsemâî usûllerinin toplam sayıları bir arada verilmiştir.
- Bestekâr, usûl ismi yer alan ancak güftesi verilmeyen eserler liste dışı bırakılmıştır.
- Güftelerde yer alabilecek değişimler hususunda incelemeye gidilmemiştir.

Nüshanın Tanıtımı

Okunaklı olarak rika hattı ve siyah mürekkebe ile kaleme alınan mecmua 19x13 cm ölçülerindedir. Mecmuayı kimin kaleme aldığına dair müellif ismi yer almamaktadır. Yazılış tarihi olarak h. 25 Nisan 1331 (m. 8 Mayıs 1915) kaydı bulunmaktadır. 307 güfte krem renkli, aharlı kâğıt üzerinde kaydedilmiştir. Mecmuanın birçok sayfası eksik ve boşdur. Bordo renkli meşin kaplama ile ciltlenmiştir. Süsleme olarak siyah renk kalem ile çizilen ferman kâğıdı modelini andıran çerçeve kullanılmıştır. Mecmuada yegâh faslı başlık olarak verilmiş ancak güfte yazımı yapılmamıştır.

¹⁴ Recep Uslu, "Türk Müziği Eğitim Tarihinde Güfte Mecmuaları ve İnceleme Esasları Üzerine Tespitler", Müzikte 2000 Sempozyumu, İstanbul 2001.

Güfte Mecmuasında Yer Alan Mûsikî Formları

Ağırsemâî (2), beste (6), gazel (10), köçekçe (1), methiye (1), nazîre (1), şarkı (281), Rumeli türküsü (1), yürüksemâî (4).

Güfte mecmuası içerisinde ağırsemâî, gazel, köçekçe, methiye, nazîre, şarkı, Rumeli türküsü, yürüksemâî formlarından oluşan 307 adet kayıtlı eser yer almaktadır. Beste ve yürüksemâî formu içerisinde nakış beste ve nakış yürüksemâî eserler de mevcut bulunmaktadır. Kaleme alındığı yüzyılın mûsikî kültürünün yansıması olarak mecmuada en fazla formun şarkı formu olduğu ve gazel formu ile devam ettiği görülmektedir. Şarkı formunun önemli temsilcilerinin vermiş olduğu eserlerin birçoğu mecmua içerisinde görülmektedir. Klasik dönemim son temsilcilerinden olan ve Türk mûsikîsinin şaheserleri olarak nitelendirilen eserleri besteleyen Hammâmızâde İsmâil Dede Efendi, Zekâî Dede, Dellâlzâde İsmâil Efendi gibi isimlerin de çoğunlukla şarkı formu eserleri ile mecmua içerisinde yer aldığı görülmektedir.

Güfte Mecmuasında Yer Alan Bestekârlar

Abdülhalim Ağa¹⁵ (1), Acemler (1), Ahmet Ârifî Bey (1), Ahmet Râsim Bey (2), Aleksan Efendi (2), Ali Rif'at Çağatay (1), Arap Sâlih Efendi (1), Asdik Ağa (7), Basmacı Abdî Efendi (1), Bolâhenk Nûri Bey (1), Civan Ağa¹⁶ (11), Danbeni Rızâ Bey (1), Dellâlzâde İsmail Efendi (2), Enderûnî Ali Bey (2), Fâiz Bey (1), Giriftzen Âsım Bey¹⁷ (9), Hacı Ârif Bey (30), Hacı Fâik Bey (8), Hafız Efendi (1), Hâfız Mehmet Eşref Efendi (1), Hâfız Yusuf Efendi (2), Hammâmızâde İsmail Dede Efendi (10), Hâşim Bey (5), İsmet Ağa (1), Kânûnî Cemil Bey (1), Kânûnî Gâlip Efendi (1), Kapril Efendi (1), Kara İsmâil Ağa¹⁸ (1), Kemânî Rızâ Efendi (2), Kemânî Tatyos Efendi (9), Küçük Mehmet Ağa¹⁹ (2), Kırımlı Neşet Molla (1), Laedrî (24), Kemânî Sarı Onnik Efendi²⁰ (2), Lâtif Ağa²¹ (1), Lavtacı Hristo²² (10), Lem'i Atlı²³ (1), Leon Hancıyan²⁴ (1), Mahmut Celâleddin Paşa²⁵ (6), Medenî Aziz Bey (1), Mısırlı İbrahim Efendi²⁶ (2), Misak Ağa (1), Muallim İsmâil Hakkı Bey (1), Neyzen Rızâ Bey²⁷ (3), Nikoğos Ağa (8), Nûman Ağa (1), Ömer Lutfî Dede (1), Rahmi Bey (3), Rif'at Bey (14), Santûrî Ethem Bey (12), Selânikli Ahmet Efendi²⁸ (12), Şâkir Ağa (2), Şekerci Cemil Bey²⁹ (10), Şerbetçi İbrahim Ağa (1), Şevki Bey (37), Şeyh Ethem Efendi (1), Tanbûrî Ali Efendi (7), Tanbûrî Büyük Osman Bey³⁰ (1), Tevfik Bey (1), Üdî Âfet Efendi (1), Üdî Asım Bey³¹ (1) Üdî Avram (1), Üdî Sabri Bey (2), Üdî Sâmî Bey (4), Yusuf Ziyâ Paşa (1), Zekâî Dede³² (3).

Güfte mecmuası içerisinde 65 bestekârın eseri yer almakla birlikte 24 adet lâedri eser mevcuttur. Mecmua içerisinde şarkı formunun önemli temsilcilerinden olan Hacı Ârif Bey ve Şevki Bey eser sayısı olarak ön planda olduğu dikkat çekerken, klasik dönem bestekârlarının klasik formu eserleri de yer almaktadır.

¹⁵ Güfte mecmuasında Hacı Ağa olarak geçmektedir.

¹⁶ Güfte mecmuasında Civan Bey ve Civan Efendi olarak geçmektedir.

¹⁷ Güfte mecmuasında Asım Bey ve Asım Efendi olarak geçmektedir.

¹⁸ Güfte mecmuasında İsmail Efendi olarak geçmektedir.

¹⁹ Güfte mecmuasında Mehmet Ağa olarak geçmektedir.

²⁰ Güfte mecmuasında Kemânî Onnik Efendi olarak da geçmektedir.

²¹ Güfte mecmuasında Latif Efendi olarak geçmektedir.

²² Güfte mecmuasında Hristaki olarak da geçmektedir.

²³ Güfte mecmuasında Lem'i Bey olarak geçmektedir.

²⁴ Güfte mecmuasında Leon Efendi olarak geçmektedir.

²⁵ Güfte mecmuasında Merhum Mahmut Paşa ve Mahmut Paşa olarak geçmektedir.

²⁶ Güfte mecmuasında Üdî İbrahim Ağa, İbrahim Ağa olarak geçmektedir.

²⁷ Güfte mecmuasında Rızâ Bey olarak geçmektedir.

²⁸ Güfte mecmuasında Ahmet Efendi ve Üdî Ahmet Efendi olarak da geçmektedir.

²⁹ Güfte mecmuasında Hâfız Cemil Bey ve Hâfız Cemil Efendi olarak da geçmektedir.

³⁰ Güfte mecmuasında Osman Bey olarak geçmektedir.

³¹ Eserin TRT Nota Arşivinde kayıtlı olmaması sebebi ile bestekârın kim olduğu anlaşılamamıştır.

³² Güfte mecmuasında Zekâî Efendi olarak geçmektedir.

Güfte Mecmuasında Yer Alan Usûller

Aksak- ağıraksak- yürükaksak (136), aksaksemâî (2), curcuna (63), çenber (1), çiftesofyan (11), devr-ihindî (9), düyek- ağırdüyek (15), hafif (1), katakofti (3), semâî (5), sofyan (20), Türkaksağı (9), yürüksemâî- senginsemâî (22).

Mecmua içerisinde 13 adet farklı usûlün kullanıldığı bestelere yer verilmiştir. Müellif tarafından bestelere ait usûl isimleri aksak- ağır aksak- yürük aksak, düyek- ağır düyek olarak mertebeleri dikkate alınarak yazılmıştır. Bu bağlamda en fazla beste 136 adet ile aksak- ağır aksak- yürük aksak usûlünde yer almaktadır. Yine dönemin mûsikî kültürünün yansıtılması bakımından güfte mecmuasından hareketle- en çok kullanılan usûllerden birinin de aksak usûlü ve mertebeleri olduğu belirlenmiştir. Bazan aksak usûlü için müellif tarafından çifte sofyan usûlünün usûl ismi olarak kullanıldığı, semâî usûlü olarak yazılan usûlün de bazan yürüksemâî ve senginsemâîyi temsil ettiği tespit edilmiştir.

Güfte Mecmuasında Yer Alan Makamlar

Acemaşîran (5), bestenigâr (6), hicaz (55), hicazkâr- kürdilihicazkâr (42), hüseyinî (19), hüzzam (12), karcıgar (15), nihâvend (18), rast (43), sûzinak (39), uşşak (43) makamlarına yer almaktadır.

Güfte mecmuası içerisinde en çok eserin yer aldığı makamın hicaz ve rast olduğu görülmektedir. Kullanılan bu makamların tıpkı formlarda ve usûllerde olduğu gibi dönemin gözde makamları olarak kabul edilmesinin de doğru bir tespit olduğu düşünülmektedir.

Ancak bazı makamlara ait bestelerin TRT Nota Arşivinde farklı makamlarda kayıtlı olduğu tespit edilmiştir. Gülizar makamı bir eserin hüseyinî, hicazkâr makamı bir eserin sûzinak, uşşak makamı eserin bayâtî makamı içerisinde zikredilmesi gibi. Bu farklılığa genel olarak bakıldığında ise birbirlerine oldukça yakın makamlar olduğu dikkat çekmekle birlikte mecmuayı kaleme alan müellifin nazarı anlamda belirli bir bilgi birikimine sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Güfte Mecmuasında Güftesi Yer Alan Güftekârlar

Abdülhamit Ziyâeddin Paşa³³ (1), Ahmet Râsim Bey (8), Âkif Paşazâde Mustafa Reşit Bey (1), Ali Şefkatli Bey (1), Bâkî (1), Dede Efendi (2), Enderûnî Kemâlettin Ağa (1), Enderûnî Vâsîf (2), Esad Paşazâde Said Bey (1), Fehîm-i Cedîd (1), Fitnat Hanım (1), Fuzûlî (3), Hacı Mustafa Nûri Bey (1), Hamdi Bey (1), Hasbî (2), Hüseyin Fâzıl Bey (1), İsmâil Münif (1), İsmâil Safâ Bey (1), Kara İsmâil Ağa (1), Keçecizâde İzzet Molla (2), Leylâ Saz (3), Mahfi Bey (1), Mahmut Celâleddin Paşa (4), Mâide Hanım (1), Mehmet Hâfid Bey (4), Mehmet Kâmil Çelebi (1), Mehmet Riyâzi Efendi (1), Mehmet Sâdi Bey (24), Mekkî Bey (2), Muallim Ahmet Feyzi Bey (1), Muallim Ömer Nâci Efendi (1), Mumduh Bey (1), Mustafa Reşit Bey (1), Nâbizâde Nâzım Bey (1), Nâmık Kemal (1), Nefî (1), Nevres Efendi (1), Niğdeli Hikmet Bey (1), Recâizâde Mahmut Ekrem (5), Sabih Şevket Bey (1), Sabri Bey (1), Sâmih Rif'at Bey (1), Şekerci Cemil Efendi (1), Şemseddin Sivâsî (1), Şemsi (1), Şeyh Erhem Efendi (1), Şeyh Gâlip Dede (1), Tevfik Fikret (1), Üryânizâde Sait Efendi (1), Vezir Ziyâ Paşa (3), Yahya Kemal Beyatlı (1), Yenişehirli Hüseyin Avni Bey (1).

Bestelere ait güfte yazarlarının sadece 52 si tespit edilebilmiştir. M. Sâdi Bey 24 güfte ile en fazla güfteye sahiptir. Aynı zamanda Türk mûsikîsinin köşe taşları olarak nitelendirilen Dede Efendi, Enderûnî Vâsîf gibi bestekâr, Ziyâ Paşa, Fuzûlî, Yahya Kemal Beyatlı ve Tevfik Fikret gibi Türk edebiyatının önemli isimleri güftekârlar arasında yer almaktadırlar.

³³ Ziyâ Paşa.

Tablo 1: Güfte Mecmuasında Yer Alan Eserlerin Alfabetik Sıralaması

	Eserin Adı	Bestekâr	Makam	Form	Usûl	Sayfa No	TRT Arşivi No
1	Açdım yüzünü tal'at-ı didârına bakdım	[Civan Ağa]	Rast ³⁴	Şarkı	Sofyan ³⁵	25	65
2	Adem oldukça rehâ yok mu bana bu sevdadan	-	-	Gazel	-	373	-
3	Ah felek yıktın dil-i nâşâdımı	Leon Efendi	Hicaz	Şarkı	Ağır Aksak	181	197
4	Ah Yine neş'e-i muhabbet dil ü cânım etti şeydâ	Dede Efendi	Hicaz	Nakış	Semâi ³⁶	180	11484
5	Ahter-i düşkün garibi âşk-ı âvâreyim	Hacı Arif Bey	Nihâvend	Şarkı	Ağır Aksak	39	216
6	Akşam olur güneş gider şimdi buradan	Nikoğos Ağa	Hicazkâr	Şarkı	Çifte Sofyan ³⁷	113	292
7	Âlemde cânâ hicr ile firkat benim olsun	Civan Ağa	Kürdîlihiczakâr	Şarkı	Sengin Semâi	108	346
8	Alınca gönülümü mihr-i cemâli	Hacı Arif Bey	Sûzinak	Şarkı	Curcuna	81	374
9	Alıp aguşa o nazik bedeni ³⁸	-	Uşşak	Şarkı	Aksak	137	-
10	Aman ey gonca-i nevres nihâlim	Rif'at Bey	Nihâvend	Şarkı	Curcuna ³⁹	54	424
11	Aman ey yâr-i cefâ-pişe nizâr etme beni	Rıza Bey	Uşşak ⁴⁰	Şarkı	Aksak	133	430
12	Anarım ismini ağlarım, yanarım, sızlanırım ⁴¹	Rıza Bey	Nihâvend	Şarkı	Aksak	42	-
13	Andelîb-i sahn-ı aşka gülşenim	Dellâlzâde İsmail Efendi	Rast	Şarkı	Düyek	20	450
14	Arz etsem acep hâlimi ol sevgili yâre	[Ömer Lütfi Dede]	Rast	Şarkı	Aksak	14	545
15	Âşık oldum sana ey gonce dehen	Ali Efendi	Sûzinak	Şarkı	Ağır Aksak	59	613
16	Âşık oldur kim kılar cânın fedâ cânânına	Hacı Arif Bey	Rast	Şarkı	Curcuna	28	616
17	Aşk ateşi sinemde yine şûle feşandır	Hacı Arif Bey	Nihâvend	Şarkı	Devr-i Hindî	49	639
18	Aşka taş atmak olmaz mübtela neylesün	-	-	Gazel	-	372	-
19	Aşk-ı âhın halimde diler	-	-	Gazel	-	372	-
20	Aşkî pinhân edemem nâle vü efgandır bu	Hacı Arif Bey	Karcığâr	Şarkı	Yürük Sofyan ⁴²	295	769

³⁴ Eser TRT Nota Arşivinde hüzzam makâmında kayıtlıdır.³⁵ Eser TRT Nota Arşivinde curcuna olarak kayıtlıdır.³⁶ Eser TRT Nota Arşivinde yürüksemâi olarak kayıtlıdır.³⁷ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.³⁸ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.³⁹ Eser TRT Nota Arşivinde sofyan olarak kayıtlıdır.⁴⁰ Eser TRT Nota Arşivinde bayâtî makâmında kayıtlıdır.⁴¹ Eser TRT Nota Arşivinde kayıtlı değildir.⁴² Eser TRT Nota Arşivinde düyek olarak kayıtlıdır.

21	Aşkımı hûn narımı mecnun eden ⁴³	Hâfız Efendi ⁴⁴	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Aksak	97	-
22	Aşkınla sinem dağlarım	Nikoğos Ağa	Hicaz	Şarkı	Düyek	200	743
23	Ateş-i süzân-ı fırkat yaktı cism ü cânımı	Hacı Fâik Bey	Hicaz	Şarkı	Curcuna	216	828
24	Atfetme sakın hançer-i müjgânımı nâgâh	Kemânî Tatyos Efendi	Sûzinak	Şarkı	Sengin Semâî	74	838
25	Azade ser iken of ben şivekârım ⁴⁵	Üdî Sabri Bey	Hicaz	Şarkı	Aksak	191	-
26	Bağlanıp zülf-i hezâran tâbına	Şevki Bey	Hicaz	Şarkı	Devr-i Hindî	208	980
27	Bahar geldi beyim evde durulmaz	[Şeyh Ethem Efendi]	Hüzzam	Şarkı	Curcuna ⁴⁶	273	1037
28	Bak hâlîme cânâ bana çeşmim neler etti	Santûrî Ethem Efendi	Hüzzam	Şarkı	Aksak	258	-
29	Bak ne hâle koydu bu baht-ı siyah	Rıfat Bey ⁴⁷	Hicaz	Şarkı	Ağır Aksak	182	1140
30	Bak neler varmış kaderde bak neler ⁴⁸	Sâmi Bey	Uşşak	Şarkı	Türk aksağı	137	-
31	Bak şu güzel köylüye işte bu kızdır perî	Rızâ Bey	Hüseynî	Şarkı	Curcuna	247	1144
32	Bakmıyor çeşmi siyah feryâde	Hacı Arif Bey	Nihâvend	Şarkı	Çifte Sofyan ⁴⁹	50	1136
33	Bana doğru söyle âhu-nigâhım	Ethem Bey ⁵⁰	Hicaz ⁵¹	Şarkı	Aksak	192	1187
34	Beni bîgâne mi sandın a canım	Arap Salih Efendi	Karcıgar ⁵²	Şarkı	Curcuna	297	1395
35	Beni bîzâr ederken serzenişler	Hacı Arif Bey	Sûzinak	Şarkı	Aksak	68	1398
36	Beni sevmez bilirim de yine de sevsin dilerim ⁵³	-	-	Gazel	-	373	-
37	Benim hâlim firâkınla yamandır	Hacı Fâik Bey	Hicaz	Şarkı	Curcuna	217	1444
38	Benim yârim güzeller serveridir	Tanbûrî Ali Efendi	Uşşak	Şarkı	Sofyan ⁵⁴	150	1470
39	Beyhûde değil nâle vü âhım kederim var	Âsım Bey	Sûzinak ⁵⁵	Şarkı	Aksak	66	1571
40	Bıçak düşmez belinden	Şevki Bey	Uşşak ⁵⁶	Şarkı	Çifte Sofyan ⁵⁷	148	1604

⁴³ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

⁴⁴ Hâfız Efendi'ye ait eser TRT Nota Arşivinde kayıtlı olmaması sebebi ile Hâfız Efendi'nin kim olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁵ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

⁴⁶ Eser TRT Nota Arşivinde Türkaksağı olarak kayıtlıdır.

⁴⁷ Eserin bestekârı TRT Nota Arşivinde Hacı Arif Bey olarak kayıtlıdır.

⁴⁸ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

⁴⁹ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

⁵⁰ Eserin bestekârı TRT Nota Arşivinde Hacı Arif Bey olarak kayıtlıdır.

⁵¹ Eser TRT Nota Arşivinde uşşak makâmında kayıtlıdır.

⁵² Eser TRT Nota Arşivinde bayâti araban makâmında kayıtlıdır.

⁵³ Gazel, TRT Nota Arşivinde rast makâmında şarkı formunda kayıtlıdır.

⁵⁴ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

⁵⁵ Eser TRT Nota Arşivinde hicazkâr makâmında kayıtlıdır.

⁵⁶ Eser TRT Nota Arşivinde muhayyer makâmında kayıtlıdır.

⁵⁷ Eser TRT Nota Arşivinde evfer olarak kayıtlıdır.

41	Bîcâreyim ben bîgâneym ben ⁵⁸	-	Hicaz	Şarkı	Sengin Semâî	204	-
42	Bilmem kime şekvâ edeyim derd-i derûnum	Şevki Bey	Uşşak	Şarkı	Aksak ⁵⁹	138	1690
43	Bilse bir kere o şuh hâl-i perîşânımızı	[Ahmet Arifi Bey]	Rast	Şarkı	Aksak	14	1726
44	Bilseydim hâlimi dostlar	-	Hicaz	Şarkı	Curcuna	220	-
45	Bin cân ile sevdim seni	Osman Bey	Rast	Şarkı	Curcuna ⁶⁰	30	1733
46	Bir acâib hâb-ı gaflere düştüm	Civan Ağa	Rast	Şarkı	Düyek	20	1755
47	Bir goncaya bir hâre nigâh eyledi bülbül	Hacı Arif Bey	Karcıgar	Şarkı	Semâî ⁶¹	290	1931
48	Bir gonce-dehen üzdü beni hayli zamandır	Muallim İsmail Hakkı Bey	Hicaz	Şarkı	Aksak	188	1933
49	Bir görüşte ey perî yandım sana	Kapril Efendi	Hüseynî	Şarkı	Devr-i Hindî	240	1959
50	Bir günah ettimse câna süznâk oldum yeter	Ahmet Efendi	Sûzinak	Şarkı	Ağır Aksak	62	1981
51	Bir güzele kul oldum	Aleksan Efendi	Sûzinak	Şarkı	Çifte Sofyan ⁶²	79	2039
52	Bir katre içen çeşme- i pür-hûn-i fenadan	Şevki Bey	Uşşak ⁶³	Şarkı	Aksak	132	2102
53	Bir kerre n'olur şuh-i şenim hem benim olsan	A. Râsim Bey	Hicaz	Şarkı	Curcuna	218	2110
54	Bir melek-sîma nâzenin	[Şerbetçi İbrâhim Ağa]	Sûzinak	Şarkı	Düyek	72	2160
55	Bir nigah et bana çeşmânına hayran olayım	Ethem Efendi	Uşşak	Şarkı	Aksak	130	2189
56	Bir nigâh et ne olur halime ey gonce dehen	Hafız Cemil Bey	Hicaz	Şarkı	Aksak	189	2191
57	Bir nighle yaktın ey mehveş teni	Misak Ağa	Nihâvend	Şarkı	Sengin Semâî	47	2199
58	Bir sevdâ geldi başına	Dede Efendi	Hicaz	Köçekçe	Curcuna ⁶⁴	218	2250
59	Bir yana eğdir fes'in ey nev-civan	Nikoğos Ağa	Hüseynî	Şarkı	Aksak	232	2332
60	Bir zamanım yok ki gönlümden kederler eksile ⁶⁵	Kânûnî Cemil Bey	Kürdîlihiczakâr	Şarkı	Aksak	94	-
61	Bizâr ediyor âlemi bu hâl-i tebâhım	Şevki Bey	Uşşak	Şarkı	Curcuna	153	2413
62	Bozuldu lânesi üftâdegânın	-	Hicaz	Şarkı	Aksak	194	2452

⁵⁸ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

⁵⁹ Eser TRT Nota Arşivinde aksak- Türkakşığı (değişmeli) olarak kayıtlıdır.

⁶⁰ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

⁶¹ Eser TRT Nota Arşivinde sengin semâî olarak kayıtlıdır.

⁶² Eser TRT Nota Arşivinde sofyan olarak kayıtlıdır.

⁶³ Eser TRT Nota Arşivinde bayâtî makâmında kayıtlıdır.

⁶⁴ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

⁶⁵ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

63	Bu akşam gün batarken gel	Kemânî Tatyos Efendi	Uşşak	Şarkı	Aksak	136	2467
64	Bu gönül ne gülde ne gülşendedir	Sarı Onnik Efendi	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Aksak	100	2499
65	Bugün hâl-i firâk-ı yar ile bitâb-ü giryânım	Tevfik Bey	Rast	Şarkı	Aksak	10	2518
66	Bülbül gibi pür oldu cihân	Zekâî Dede	Hicazkâr	Şarkı	Semâî ⁶⁶	109	2653
67	nağmelerimden Câm-ı aşkın içtim oldum derd-nâk	Şevkî Bey	Sûzinak	Şarkı	Ağır Aksak	61	2704
68	Cânâ rakîbî handân edersin	Âsım Bey	Uşşak	Şarkı	Curcuna	152	2733
69	Canda cennetim mi var sevda ihsanat olmasa	Hacı Faik Bey ⁶⁷	Uşşak ⁶⁸	Şarkı	Sofyan	170	2746
70	Canım gibi sevdikçe seni gönlüm ey âfet	Şevki Bey	Uşşak	Şarkı	Aksak	131	2761
71	Cemiyet-i dil koymadı mestâne nigâhın	Tanbûrî Ali Efendi	Hicaz	Şarkı	Sengin Semâî	203	2805
72	Cigârde nâr-ı hasret açtı dağlar	Rıfat Bey	Hicaz	Şarkı	Ağır Düyek	200	2829
73	Cüdâ Düştü Gözümde Gül- izârın	Âsım Bey	Rast	Şarkı	Aksak	12	2854
74	Çamlıca ile Kısıklı'nın arası ⁶⁹	-	Karcığâr	Şarkı	Curcuna	298	-
75	Çâre bulan olmadı bu yâreye	Ahmet Râsim Bey	Hicaz	Şarkı	Curcuna	217	2892
76	Çekme elem-i derdini bu dehri fenanın	Hacı Arif Bey	Sûzinak	Şarkı	Aksak	67	2925
77	Çektim elimi gayri bu dünyâ hevesinden	Kemânî Tatyos Efendi	Hüseynî	Şarkı	Curcuna	244	2946
78	Çeşm-i âlem görmemiştir sen gibi bir şeydâ mâh ⁷⁰	Ethem Bey	Rast	Şarkı	Ağır Aksak	5	-
79	Çeşm-i cellâdın bu yaşta girdi artık kanıma	Udî Asım Efendi ⁷¹	Sûzinak	Şarkı	2968	60	2968
80	Çeşm-i cellâdın ne kanlar döktü kağıthâne	Kemânî Tatyos Efendi	Rast	Şarkı	Ağır Aksak	6	2969
81	Çeşm-i mahmûrun sebeptir nâle vü feryâdına	Asdik Efendi	Hicaz	Şarkı	Ağır Aksak	183	2972
82	Çeşm-i mestin hasretiyle cism ü cânı dağlarım	Asdik Efendi	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Curcuna	117	2976

⁶⁶ Eser TRT Nota Arşivinde yürüksemâî olarak kayıtlıdır.

⁶⁷ Bestekâr TRT Nota Arşivinde Hacı Arif Bey olarak kayıtlıdır.

⁶⁸ Eser TRT Nota Arşivinde ısfahan makâmında kayıtlıdır.

⁶⁹ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

⁷⁰ Eser TRT Nota Arşivinde kayıtlı değildir.

⁷¹ Bestekâr TRT Nota Arşivinde Tatyos Efendi olarak kayıtlıdır.

83	Dâden dem ezel secdeber-i rûy-i âlem râ	-	Rast	Yürük Semâî	Semâî ⁷²	3	3106
84	Demem cânâ beni yâd et	Şevki Bey	Hicaz	Şarkı	Curcuna	216	3222
85	Derd-i sevdâlarına azade-i candır bütün ⁷³	-	Hicaz	Şarkı	Türk Aksağı	191	-
86	Derdimi arz etmeğe ol şûha bir bulmadım	Enderûnî Ali Bey	Hicaz	Şarkı	Sengin Semâî	205	3261
87	Dil bir güzele meyletti hele	Dede Efendi	Rast	Şarkı	Sengin Semâî	22	3359
88	Dil bülbülü sad zâr-ı gülistân-ı cemâlin ah	Giriftzen Âsım Bey	Hüzzam	Şarkı	Aksak	259	3363
89	Dil seni sevmeyeni sevmede lezzet mi olur	Civan Ağa	Nihâvend	Şarkı	Semâî	48	3448
90	Dil yâresini andıracak yâre bulunmaz	Şevki Bey	Hicaz	Şarkı	Aksak	187	3464
91	Dilse şâdkâm olsun diler gönlüm hazîn olsun	Udi Ahmet Efendi	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Aksak	96	3391
92	Dil-i bi-çâre senin çün yanıyor	Merhum Mahmut Paşa	Uşşak ⁷⁴	Şarkı	Devr-i Hindî	168	3418
93	Diyeğim sen yok iken ağlıyorum	Selânikli Ahmet Efendi	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Curcuna	116	3489
94	Doktor ne için nabzımı aldın ele söyle	Şevki Bey	Hicaz	Şarkı	Aksak	186	3507
95	Dûçâr-ı hicr-i yâr olalı dîdem ağlıyor	Şevki Bey	Uşşak	Şarkı	Sofyan ⁷⁵	149	3559
96	Düğünüm olmak için verdiğim netice ⁷⁶	Asdik Efendi	-	-	Sofyan	113	-
97	Düşeyim der iken eyvâh vefâlisına	Rıza Bey	Hicaz	Şarkı	Aksak	188	3681
98	Düşme ey âşık hayâle yağma yok	Hacı Arif Bey	Uşşak ⁷⁷	Şarkı	Sofyan ⁷⁸	170	3685
99	Edâlı bir yosma kararım aldı	Tanbûrî Ali Efendi	Hüseynî	Şarkı	Curcuna	245	3741
100	Edemem kimseye hâlim hikâyet	Hacı Arif Bey	Sûzinak	Şarkı	Aksak	68	3746
101	Efem şimdi eller sözüne kandı	[Lavtacı Hristo]	Hicazkâr ⁷⁹	Şarkı	Aksak	98	3756
102	Ehl-i aşkın neşvegâhı kûşe-i meyhânedir	Kemânî Tatyos Efendi	Hicazkâr	Şarkı	Ağır Aksak	92	3782
103	Ehl-i dil isen kendine zevk eyle cefâyı	Hacı Arif Bey	Rast	Şarkı	Devr-i Hindî	24	3785

⁷² Eser TRT Nota Arşivinde yürüksemâî olarak kayıtlıdır.

⁷³ TRT Nota Arşivinde aydı bulunmamaktadır.

⁷⁴ Eser TRT Nota Arşivinde ısfahan makâmında kayıtlıdır.

⁷⁵ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

⁷⁶ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır. Hicazkâr ve kürdilihicazkâr makamında yer alan eserlerin birlikte verilmesi sebebi ile eserin makamı tespit edilememiştir.

⁷⁷ Eser TRT Nota Arşivinde ısfahan makâmında kayıtlıdır.

⁷⁸ Eser TRT Nota Arşivinde müsemmen olarak kayıtlıdır.

⁷⁹ Eser TRT Nota Arşivinde tâhir makamı olarak kayıtlıdır.

104	Eksilmez artar cevrin a cânım	Mahmut Paşa	Sûzinak	Şarkı	Yürük Sofyan ⁸⁰	78	3792
105	El benim'çün seni sarmış biliyor	Şakir Ağa ⁸¹	Acem Aşiran ⁸²	Şarkı	Aksak	331	3793
106	El erdirmek visâli yâre pek güç	Civan Ağa	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Düyek	105	3798
107	El verir artık cefâ ey dil-şikes[te] ⁸³	Ethem Bey	Sûzinak	Şarkı	Katakofiti	84	-
108	Elimdeyken senin gül-penbe destin	Hristo Efendi	Karcıgar	Şarkı	Curcuna	297	3827
109	Esir-i zülf-i dildâr oldu gönlüm ⁸⁴	-	Hicaz	Şarkı	Aksak	193	-
110	Esti nesim-i nev- bahar	Hacı Arif Bey	Rast	Şarkı	Türk Aksağı	12	3938
111	Eşk-i çeşmim hasretinle çağlıyor	Ethem Bey	Hüzzam	Şarkı	Çifte Sofyan	269	3946
112	Etmiyor hiç merhamet cânan benim efgânıma	Ahmet Efendi	Sûzinak	Şarkı	Ağır Aksak	62	3958
113	Ey câzib-i vıdan ne yaman âfet-i cansın	Asdik Efendi	Uşşak	Şarkı	Aksak	129	4038
114	Ey çeşm-i âhû hicr ile tenhâlara saldın beni	Dede Efendi	Hicaz	Nakış	Düyek	179	4046
115	Ey dil hevesi vuslatı canan sana düşmez	Küçük Mehmet Ağa	Sûzinak	Ağır Semâî ⁸⁵	[Yürük Semâî]	58	4055
116	Ey dil ne oldun feryâd edersin	Civan Ağa	Uşşak	Şarkı	Curcuna	152	4058
117	Ey felek bâri bırak ki yanayım ağlayayım	Asdik Efendi	Karcıgar	Şarkı	Ağır Aksak	281	4075
118	Ey gül ne aceb silsile-i müşk-i terin var	[Yusuf Ziyâ Paşa]	Rast ⁸⁶	Yürük Semâî	Türk Aksağı ⁸⁷	15	4124
119	Ey gülî bağı edâ	Dede Efendi	Hüzzam	Şarkı	Çifte Sofyan ⁸⁸	269	4127
120	Ey hevâî meşreb oldun bâisi berbâdımın	Şevki Bey	Hicaz	Şarkı	Ağır Aksak	181	4152
121	Ey keremkâr merhamet bîçâre gönlüm hastadır ⁸⁹	-	Hicaz	Şarkı	Aksak	190	-
122	Ey melek-haslet şehinşâh-ı vahîd	Hâşim Bey	Hicazkâr	Şarkı	Ağır Aksak ⁹⁰	89	4186
123	Ey melek-hüb hayâl- i kemterî	Nikoğos Ağa	Hüzzam	Şarkı	Ağır Aksak	255	4187

⁸⁰ Çifte sofyan olarak ifade edilmek istendiği düşünülmektedir. Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kaydedilmiş olsa da eser notasında çiftesofyan olarak kayıtlıdır.

⁸¹ Beste TRT Nota Arşivinde Dede Efendi olarak kayıtlıdır.

⁸² Eser TRT Nota Arşivinde ferahfezâ makâmında kayıtlıdır.

⁸³ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

⁸⁴ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

⁸⁵ Eser TRT Nota Arşivinde yürüksemâî formunda kayıtlıdır.

⁸⁶ Eser TRT Nota Arşivinde neveser makamında kayıtlıdır.

⁸⁷ Eser TRT Nota Arşivinde yürüksemâî olarak kayıtlıdır.

⁸⁸ Eser TRT Nota Arşivinde aksak usulü olarak kayıtlıdır.

⁸⁹ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

⁹⁰ Eser TRT Nota Arşivinde ağır düyek olarak kayıtlıdır.

124	Ey padişâh-ı saltanat-ârâ-yı yegâne	Rif'at Bey	Rast	Methiye	Düyek ⁹¹	21	4224
125	Ey sabr-ı melalim alıp eden beni hayran ⁹²	Giriftzen Âsım Bey	Uşşak	Şarkı	Aksak	138	-
126	Ey serd-i kadem bağ-ı letafette fedanım ⁹³	Udi Sâmî Bey	Hüzzam	Şarkı	Aksak	259	-
127	Ey şehenşâh-ı ferid-i rûzigâr	Hâşim Bey ⁹⁴	Hicazkâr	Şarkı	Ağır Aksak	89	4284
128	Eyle vuslünden efendim behrüdâr	Rif'at Bey	Hicazkâr	Şarkı	Düyek	104	4342
129	Feryâd ediyor âşık-ı hasret-zede her an	Rif'at Bey	Rast	Şarkı	Aksak	11	4418
130	Feyz-bahş-i can iken âleme şirin sözlerin	Hristo Efendi	Karcıgar	Şarkı	Yürük Sofyan ⁹⁵	294	4441
131	Firâkınla zâlim harâb oldu can	Şevki Bey	Hicaz	Şarkı	Aksak	192	4471
132	Firkat-i cânan ile nâlân mı oldun ey gönül	Civan Ağa	Hüseynî	Şarkı	Aksak	233	4477
133	Firkatine can dayanmaz	Hafız Cemil Efendi	Sûzinak	Şarkı	Curcuna	80	4481
134	Gâh ümid-i vuslat eyler sin gönül	Şevki Bey	Uşşak	Şarkı	Ağır Aksak	126	4505
135	Gâhi ki eder turrası damânını çide	İsmail Ağa	Uşşak	Yürük Semâî	Yürük Semâî	123	4503
136	Gam-bikes vatam şâd edecek sensin efendim ⁹⁶	Şevki Bey	Uşşak	Şarkı	Aksak	128	-
137	Gamdan âzâde heman dünyada bir meyhânedir	Rif'at Bey	Rast	Şarkı	Curcuna	29	4509
138	Geçti zahm-ı tîr-i hicrin tâ dil-i nâ-şâdîma	Hacı Arif Bey	Kürdîlihicazkâr	Şarkı	Ağır Aksak ⁹⁷	91	4645
139	Gel beni vaslınla şâd et kıl kerem	Bolâhenk Nûri Bey	Hüseynî	Şarkı	Ağır Aksak	228	4666
140	Gel elâ gözlüm efendim yanıma	Kemânî Tatyos Efendi	Sûzinak	Şarkı	Katakofiti	84	4714
141	Geldi eyyâm-ı bahâr oldu safâlar âşikâr	Tanbûri Ali Efendi	Rast	Şarkı	Türk Aksağı	15	4697
142	Gelin kızlar anamıza soralım	Hacı Arif Bey ⁹⁸	Nihâvend	Şarkı ⁹⁹	Curcuna ¹⁰⁰	52	4776
143	Gelince bezm-i mestâne	[Kırımlı Neşet Molla]	Acem Aşîran ¹⁰¹	Şarkı	Aksak	331	4764

⁹¹ Eser TRT Nota Arşivinde sofyan olarak kayıtlıdır.

⁹² TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

⁹³ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

⁹⁴ Eserin bestekârı TRT Nota Arşivinde Bağdasar olarak kayıtlıdır.

⁹⁵ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

⁹⁶ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

⁹⁷ Eser TRT Nota Arşivinde ağır aksak- Türkaksağı olarak kayıtlıdır.

⁹⁸ Bestekâr TRT Nota Arşivinde Hacı Fâik Bey olarak kayıtlıdır.

⁹⁹ Eser TRT Nota Arşivinde fantezi olarak kayıtlıdır.

¹⁰⁰ Eser TRT Nota Arşivinde semâî-düyek-curcuna olarak kayıtlıdır.

¹⁰¹ Eser TRT Nota Arşivinde hüzzam makâmında kayıtlıdır.

144	Gelseydin meclise ey rûh-ı revânım ¹⁰²	Aziz Bey	Hicaz	Şarkı	Sengin Semâî	205	-
145	Gerçi kıyamam iki gözüm uykuya kansın	Hacı Arif Bey	Karcığâr	Şarkı	Aksak	284	4873
146	Gidelim Göksu'ya bir âlem-i âb eyleyelim	Hristâki Efendi	Hicazkâr	Şarkı	Aksak	96	4899
147	Gönlüm yine bir ateş-i hicrâne dolaştı	Ethem Bey	Nihâvend	Şarkı	Aksak	41	5145
148	Gönlümü aşk sûzinak etti aman ¹⁰³	Ethem Bey	Sûzinak	Şarkı	Devr-i Hindî	76	-
149	Gönül bağlandı yine bir güzele	-	Kürdîlihiczakâr	Şarkı	Curcuna	118	5166
150	Gönül beni usandırdın of	Udî Ahmet Efendi	Karcığâr	Şarkı	Aksak	285	5169
151	Gönülde cay-gir olmuş himem var ¹⁰⁴	Mehmet Ağa	Hicaz	Şarkı	Curcuna	219	-
152	Gönüller uğrusu bir yâr-i bî-amânım var	Dellâlzâde İsmail Efendi ¹⁰⁵	Hüseyinî	Nakış Semâî	Yürük Semâî	227	5243
153	Gördüğüm gün rûyini ey mehlika	Nikoğos Efendi	Hüseyinî	Şarkı	Ağır Aksak	229	5283
154	Gördüğüm yerde seni büht ile ey gonce dehen	Udî Ahmet Efendi	Sûzinak	Şarkı	Aksak	65	5292
155	Görelî gül yüzünü a canım	Âsım Bey	Hicaz	Şarkı	Aksak	195	5325
156	Görmedim uysun felek âmâlîma	Udî Ahmet Efendi	Hüzzam	Şarkı	Ağır Aksak	256	5334
157	Görünce ben seni ey mâh	Selânikli Ahmet Efendi	Hüseyinî ¹⁰⁶	Şarkı	Curcuna	246	5366
158	Görünce gerdeninde çifte hâlî	Hristaki	Sûzinak	Şarkı	Sofyan ¹⁰⁷	78	5367
159	Göstermedi bir gün bana bu baht-ı siyâhım	Mahmut Paşa	Uşşak	Şarkı	Sengin Semâî	145	5396
160	Gözümden ey peri rûyım	Rif'at Bey	Rast	Şarkı	Curcuna ¹⁰⁸	29	5502
161	Güş et beni feryâd-ı semergâhı seversen ¹⁰⁹	-	Rast	Şarkı	Aksak	16	-
162	Gül hazîn, sümbül perîşan, bağ-ı zârın şevki yok	Rahmi Bey	Uşşak ¹¹⁰	Şarkı	Aksak	132	5631
163	Gülşen-i hüsnüne kimler varıyor	Rif'at Bey	Hicaz	Şarkı	Sofyan ¹¹¹	211	5716

¹⁰² TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

¹⁰³ Eser TRT Nota Arşivinde kayıtlı değildir.

¹⁰⁴ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

¹⁰⁵ Bestekârı TRT Nota Arşivinde Kara İsmail Ağa olarak kayıtlıdır.

¹⁰⁶ Eser TRT Nota Arşivinde karcığâr makâmında kayıtlıdır.

¹⁰⁷ Eser TRT Nota Arşivinde aksak-curcuna olarak kayıtlıdır.

¹⁰⁸ Eser TRT Nota Arşivinde yürüksemâî olarak kayıtlıdır.

¹⁰⁹ Eser TRT Nota Arşivinde kayıtlı değildir.

¹¹⁰ Eser TRT Nota Arşivinde bayâtî makâmında kayıtlıdır.

¹¹¹ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

164	Günden güne hâl olmada aşkınla diğer-gün	Hristo Efendi	Uşşak	Şarkı	Semâî ¹¹²	144	5768
165	Hâb-gâh-ı yâre girdim arz için ahvâlimi	[Giriftzen Âsım Bey]	Rast	Şarkı	Türk Aksağı ¹¹³	16	5897
166	Hâl-i dilimi şerh edemem kimseye eyvâh	Hafız Cemil Efendi	Sûzinak	Şarkı	Aksak ¹¹⁴	69	5929
167	Harâb oldu yerim yurdum otağım	Şevki Bey	Kürdîlihiczakâr	Şarkı	Sofyan ¹¹⁵	112	6000
168	Hasret-i hicrinledir bî-çâre dil	[Rif'at Bey]	Hicazkâr	Şarkı	Ağır Aksak	90	6019
169	Hasta-i zevk-i visâlidir gönül çoktan beri	Laedri ¹¹⁶	Hicazkâr	Şarkı	Aksak	95	6077
170	Hastasın zannım vefâ mahzunusun	Şevki Bey	Uşşak	Şarkı	Curcuna	153	6078
171	Hay soyu çapkın nedir bundaki naz ¹¹⁷	-	Rast	Şarkı	Curcuna	27	-
172	Hayalın görseydim ey nev-nihâlim ¹¹⁸	Udî İbrahim Ağa	Hüzzam	Şarkı	Aksak	258	-
173	Hayâtım şivekârım dîl pesendim.	Kemânî Onnik Efendi	Hicazkâr	Şarkı	Aksak	98	6152
174	Hayli demdir görmedim cânânımı	Asım Bey	Sûzinak	Şarkı	Ağır Aksak	61	6162
175	Hem kamer hem zühre hem müşteri der	Acemlerin	Rast	Nakış Beste	Devr-i Hindî	3	6203
176	Hem sevip hem yakadan attın beni	Nikoğos Ağa	Acem Aşîran	Şarkı	Aksak	330	6205
177	Her dem sözüm efsûs ile eyvâh olacaktır	Udî Sabri Bey	Bestenigâr	Şarkı	Sengin Semâî	314	6257
178	Her derd için sinede bir yâresi olsun			Gazel		373	
179	Her kimde vardır aşk ibtîlâsı	Civan Ağa	Kürdîlihiczakâr	Şarkı	Düyek	105	6294
180	Hevâ-yı aşk eser serde	Şevki Bey	Uşşak	Şarkı	Çifte Sofyan ¹¹⁹	148	6368
181	Heyecanım harekâtım şu garibana nazar	-	Hüzzam	Şarkı	Aksak	260	-
182	Hicrân oku sinem deler	Şevki Bey	Nihâvend ¹²⁰	Şarkı	Türk Aksağı	42	6402
183	Hicrân oku sinem deler	Şevki Bey	Nihâvend ¹²¹	Şarkı	Türk Aksağı	233	6402
184	Hüsnüne etvâr-ı nâzik şan senin	Sâmi Bey ¹²²	Karcığâr	Şarkı	Aksak	284	6528

¹¹² Eser TRT Nota Arşivinde yürüksemâî olarak kayıtlıdır.

¹¹³ Eser TRT Nota Arşivinde müsemmen olarak kayıtlıdır.

¹¹⁴ Eser TRT Nota Arşivinde senginsemâî olarak kayıtlıdır.

¹¹⁵ Eser TRT Nota Arşivinde aksak- curcuna olarak kayıtlıdır.

¹¹⁶ TRT Nota Arşivinde bestekâr Kadri Bey (Doktor) olarak belirtilmiştir.

¹¹⁷ Eser TRT Nota Arşivinde kayıtlı değildir.

¹¹⁸ Bestekârı TRT Nota Arşivinde Lem'i Atlı olarak kayıtlıdır.

¹¹⁹ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

¹²⁰ Eser TRT Nota Arşivinde hüseyinî makâmında kayıtlıdır.

¹²¹ Eser TRT Nota Arşivinde hüseyinî makâmında kayıtlıdır.

¹²² Bestekârı TRT Nota Arşivinde Lem'i Atlı olarak kayıtlıdır.

185	Hüznüm kederim değil mi belli	Udi Avram Bey	Hicaz	Şarkı	Aksak	190	6538
186	İftirakınla ümidim hüzn içinde ağlıyor ¹²³	-	Bestenigâr	Şarkı	Aksak	309	-
187	İnfialim tali'-i na- sâzedir	Ethem Bey ¹²⁴	Nihâvend	Şarkı	Çifte Sofyan ¹²⁵	50	6701
188	İntizâr-ı makdemin ey bî-aman	Hâşim Bey	Hüseyin ¹²⁶	Şarkı	Ağır Aksak	228	6711
189	İstedin de gönlümü verdim sana	Hafız Cemil Efendi	Bestenigâr	Şarkı	Curcuna	320	6735
190	Jaleler saçsın nesim gülzâra dönsün cüy-i bâr	Hacı Fâik Bey	Rast	Şarkı	Aksak	11	6799
191	Kaçma didemden aman ey gül benim	Şevki Bey ¹²⁷	Uşşak	Şarkı	Aksak	131	6823
192	Kaçma mecbûrundan ey âhû-yi vahşi ülfet et	Hâşim Bey	Bestenigâr	Şarkı	Ağır Aksak	305	6824
193	Kalb-i sevdâ-zedeler âh ile dâim inler	Selânikli Ahmet Efendi	Kürdîlihiczakâr	Şarkı	Aksak	94	6873
194	Kalmadı sabrım hasrete cânâ	Şevki Bey	Nihâvend	Şarkı	Sengin Semâî	47	6960
195	Kâr etmedi zâlim sana bu âh ü enînim	Ali Rif'at Bey	Sûzinak	Şarkı	Sengin Semâî	74	7003
196	Karşıyaka'da İzmir'in gülü	Hristo Efendi	Kürdîlihiczakâr	Şarkı	Sofyan ¹²⁸	114	7060
197	Of gönül düştü yine gülzâr-ı zevke	Kemânî Tatyos Efendi	Hüseyin	Şarkı	Curcuna	244	5207
198	Kemend-i zülfün esîr-i zülf-i yâr oldum	Udi Afet Efendi	Karcığâr	Şarkı	Sofyan ¹²⁹	294	7104
199	Kim olur zor ile maksûduna reh-yâb-ı zafer	Zekâî Efendi	Uşşak	Şarkı	Aksak	129	7222
200	Kimi mestâne mihriyâr ile gülşende yatar			Gazel		372	
201	Kimseler gelmez senin feryâd-ı âteş- bârına	Şevki Bey	Uşşak	Şarkı	Aksak	135	7240
202	Kucağında büyütürken nâ-gâh	Şevki Bey	Uşşak	Şarkı	Aksak	135	7285
203	Kurdu meclis âşıkân meyhânedede	Hacı Arif Bey	Hicaz	Şarkı	Sofyan	211	7309
204	Küşâde tâlî'im hem bahtım uygun	Şevki Bey	Hüzzam	Şarkı	Curcuna	272	7353
205	Layık mı sana bu dili sevdâzede yansın	Hafız Cemil Efendi	Hicazkâr	Şarkı	Sengin Semâî	108	7374

¹²³ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

¹²⁴ Bestekâr TRT Nota Arşivinde Mekki Bey olarak kayıtlıdır.

¹²⁵ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

¹²⁶ Eser TRT Nota Arşivinde gülizar makâmında kayıtlıdır.

¹²⁷ Eserin bestekârı TRT Nota Arşivinde Şekerci Cemil Bey olarak kayıtlıdır.

¹²⁸ Eser TRT Nota Arşivinde evfer olarak kayıtlıdır.

¹²⁹ Eser TRT Nota Arşivinde düyek olarak kayıtlıdır.

206	Lutfeyle tabib dinleme kalbim benim öyle	Şevki Bey	Uşşak	Şarkı	Aksak	130	7417
207	Mahmûr bakışı âşka bin lûtfâ bedeldir	Mahmut Paşa ¹³⁰	Kürdîlihiczâkâr	Şarkı	Aksak ¹³¹	99	7432
208	Mahvoldu şevkim ruhum pür-ahzan	Rahmi Bey	Kürdîlihiczâkâr	Şarkı	Curcuna	95	0
209	Mahvoldu şevkim ruhum pür-ahzan	Rahmi Bey	Kürdîlihiczâkâr	Şarkı	Curcuna	119	0
210	Mecbur oldum ben bir güle	Hâşim Bey	Bestenigâr	Şarkı	Yürük Aksak	309	7515
211	Meclis bezendi sun bâde sâkî	[Hacı Arif Bey]	Sûzinak	Şarkı	Curcuna ¹³²	82	7517
212	Mecnun gibi ben dağlar gezerken ¹³³	-	Hicaz	Şarkı	Sofyan	213	-
213	Mest olup süzdün diye çeşmânı	Hristo Efendi	Karcıgar ¹³⁴	Şarkı	Curcuna ¹³⁵	298	7651
214	Mest olup süzdün diye mestânını	Lavtacı Hristo Efendi	Hicaz	Şarkı	Sofyan ¹³⁶	210	7651
215	Meyhâne mi bu bezm-i tarab- hâne-i cem mi?	Hacı Arif Bey	Uşşak	Şarkı	Aksak	128	7687
216	Meyl edip ağyârı aldın yanına	Kemânî Rızâ Efendi	Hüzzam	Şarkı	Ağır Aksak	255	7696
217	Meyle teskin eyle saki âh ateş zarımı	Hacı Faik Bey	Hicaz	Şarkı	Ağır Aksak	182	7701
218	Meyleder bu hanki kim görse ey gönlüm seni			Gazel		373	-
219	Meyler süzölsün meydâne gelsin	Hacı Arif Bey	Nihâvend	Şarkı	Aksak	41	7699
220	Mihnet zedeyim aşkınla mahrum-ı safâyım ¹³⁷	İbrahim Efendi ¹³⁸	Nihâvend	Şarkı	Düyek	45	-
221	Mihr-i aşkın feyz-i âb etti dil-i nâşâdım ¹³⁹	-	Rast	Şarkı	Devr-i Hindî	24	-
222	Mir'atı ele al da bak Allah'ı seversen	Mahmut Paşa	Uşşak	Şarkı	Sengin Semâi	144	7731
223	Muntazır teşrifine hazır kayık	Hacı Arif Bey	Hicazkâr	Şarkı	Sofyan ¹⁴⁰	112	7753

¹³⁰ TRT Nota Arşivinde bestekâr Şekerci Cemil Bey olarak kayıtlıdır.

¹³¹ Eser TRT Nota Arşivinde müsemmen olarak kayıtlıdır.

¹³² Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

¹³³ Güfte; Hacı Arif Bey tarafından Muhayyer makamında ve Türkakşağı usûlünde, Hacı Faik Bey tarafından gülizar makamında aksak usûlünde, Sântûrî Ethem Bey tarafından sultânîsegâh makamında aksak usûlünde, Şevki Bey tarafından uşşak makamında ve aksak usûlünde bestelenmiştir. Ancak bestekârı belli olmamakla birlikte sofyan usûlünde olan bu besteye T RT Arşivinde rastlanılmamıştır.

¹³⁴ Eser TRT Nota Arşivinde hicaz makâmında kayıtlıdır.

¹³⁵ Eser TRT Nota Arşivinde düyek usûlü olarak kayıtlıdır.

¹³⁶ Eser TRT Nota Arşivinde düyek olarak kayıtlıdır.

¹³⁷ Eser TRT Nota Arşivinde kayıtlı değildir.

¹³⁸ İbrahim Efendi'ye ait eser TRT Nota Arşivinde kayıtlı olmaması sebebi ile İbrahim Efendi'nin kim olduğu tespit edilememiştir ancak müellifin yine mecmua içerisinde Mısırlı İbrahim Ağa'yı Udî İbrahim Ağa olarak da kaydetmesi ve bestekârları bey, efendi gibi farklı hitap şekilleri ile kullanması sebebi ile İbrahim Efendi'nin Mısırlı İbrahim Ağa olabilme ihtimali yüksektir. Tarafımızdan Mısırlı İbrahim Ağa olarak değerlendirilmiştir.

¹³⁹ Eser TRT Nota Arşivinde kayıtlı değildir.

¹⁴⁰ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

224	Muntazır teşrifine hazır kayık	Hacı Arif Bey	Hicazkâr	Şarkı	Sofyan ¹⁴¹	212	7753
225	Mûy-i jüldem olubdur serde ankâ lânesi	Şakir Ağa	Rast	Şarkı	Ağır Aksak	5	7767
226	Müjgânlarının yâresi işler ciğerimden	Rıf'at Bey	Hicaz	Şarkı	Aksak	187	7778
227	Mümkün mü bulmak bu gönüm seni	[Hacı Faik Bey]	Hicaz ¹⁴²	Şarkı	Curcuna ¹⁴³	220	7782
228	Müşâk-i cemâlin gece gündüz dil-i şeydâ	Dede Efendi	Sûzinak	Beste	Curcuna ¹⁴⁴	57	7813
229	Nabzım ele almakta tabîb çâre ne söyle	Ethem Bey	Hicaz	Nazîre	Aksak	186	7843
230	Nâr-ı aşkınla senin ey nevcivan	Rıfat Bey	Nihâvend	Şarkı	Ağır Aksak	39	7872
231	Nasıl düştüm bu sevdaya of ¹⁴⁵	-	Hicaz	Şarkı	Aksak	193	-
232	Nâ-ümîd-i aşka doktor var mı tıbbın çâresi	Hafız Cemil Efendi	Uşşak	Şarkı	Aksak	134	7842
233	Nazarımda yine âfâk oluyor	-	-	Gazel	-	372	-
234	Ne için geçmez aceb bir günüm âzâd-ı elem	Şevki Bey	Uşşak	Şarkı	Aksak	133	8014
235	Nedendir bilmezdim asla ¹⁴⁶	Hacı Arif Bey	Hüseynî	Şarkı	Curcuna	245	-
236	Nedir bu hâletin ey meh-cemâlin	Şevki Bey	Hüseynî	Şarkı	Curcuna	246	8159
237	Nesin sen a güzel nesin	Dede Efendi	Sûzinak	Ağır Semâî	Aksak Semâî	57	8213
238	Neş'eyâb etmekte hüzn-i kalb-i nâ- şâdım seni	Hâfız Yusuf Efendi	Sûzinak	Şarkı	Devr-i Hindî	76	8227
239	Neyledi gör bana ol mâh-ı mehi	Hacı Arif Bey	Rast	Şarkı	Curcuna	28	7823
240	Nice bir hasret-i cânâna tahammül edeyim	Tanbûri Ali Efendi	Hüseynî	Şarkı	Aksak Semâî	238	8294
241	Nihansın dideden ey mesti nâzım	Hacı Fâik Bey	Rast	Şarkı	Curcuna	30	8340
242	N'olsun bu kadar âh ü figan ah gönül	Enderûnî Ali Bey	Hicaz	Şarkı	Sengin Semâî	203	7838
243	Of hançeri ebrûsu saplandı dile	Asdik Efendi	Kürdîlihicazkâr	Şarkı	Curcuna	117	5962
244	Of! Mükedder peyderpeyle şimdi	Hacı Arif Bey	Rast	Şarkı	Çifte Sofyan ¹⁴⁷	25	7779
245	Olmada diller rubûde gamze-i câdûsuna	Hacı Ağa	Hicaz	Beste	Hafîf	179	8477
246	Ölse de aşık onulmaz yâresi	Şevki Bey	Uşşak	Şarkı	Ağır Aksak	125	8583

¹⁴¹ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.¹⁴² Eser TRT Nota Arşivinde hüzzam makâmında kayıtlıdır.¹⁴³ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.¹⁴⁴ Eser TRT Nota Arşivinde darbeyn olarak kayıtlıdır.¹⁴⁵ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.¹⁴⁶ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.¹⁴⁷ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

247	Pek arzu ider görmeyi canım	Rıfat Bey	Rast	Şarkı	Curcuna ¹⁴⁸	32	8720
248	Pek cüdâ düştüm gülümnden ah	Udî Ahmet Efendi	Hüseynî	Şarkı	Aksak	232	8724
249	Penbelikle imtizac etmiş tenin	Lem'i Bey	Hicazkâr	Şarkı	Ağır Aksak	91	8749
250	Pencere açıldı Bilal oğlan	-	Hicaz	Rumeli Türküsü	Curcuna ¹⁴⁹	219	8750
251	Rahmetmedin asla bana ¹⁵⁰	Tatyos Efendi	-	-	Curcuna	118	-
252	Rahmı yok bir yâre düşdüm yok çâresi ¹⁵¹			Gazel		374	8813
253	Reng-i ruhsârına gülgün dediler	Şevki Bey	Uşşak	Şarkı	Ağır Aksak	125	8851
254	Riyâsız çeşm-i ahuyu severdim	Civan Ağa	Hicazkâr	Şarkı	Düyek	104	8867
255	Ruyundan at nikâbı	Hacı Arif Bey	Nihâvend	Şarkı	Curcuna ¹⁵²	53	8925
256	Saklayıp kalb-i mükedderede seni	Rif'at Bey	Sûzinak	Şarkı	Aksak	65	9113
257	Samur kaşlım nâzik- edâdır	Ali Efendi	Hicaz	Şarkı	Sofyan ¹⁵³	210	9117
258	Sanma dile bir düziye gam gelir ¹⁵⁴	-	Rast	Şarkı	Curcuna	27	-
259	Sen bu yerden gideli ey saçı zer	Şevki Bey	Hicaz	Şarkı	Sofyan	212	9329
260	Sen de mi hâlâ esir-i zülfiyâr olmakdasın	Udî Sami Bey	Uşşak	Şarkı	Ağır Aksak	160	9344
261	Seni bir tenhada bulsam	İsmet Ağa	Nihâvend	Şarkı	Curcuna	53	9577
262	Senin aşkınla çâk oldum	Basmacı Abdi Efendi	Rast	Şarkı	Aksak ¹⁵⁵	10	9593
263	Sensin ey mihrim bu âlemde muhabbet rehberi	Hâfız Yusuf Efendi	Karcığâr	Şarkı	Ağır Aksak	281	9640
264	Serde sevdâ dilde gam sînemde peykân-ı keder	Şevki Bey ¹⁵⁶	Hüseynî	Şarkı	Ağır Aksak	229	9694
265	Ser-tâ- kadem ey penbe ten	Âsım Efendi	Rast	Şarkı	Aksak	13	9685
266	Sevdayı canı sen gül nâzenin teni ¹⁵⁷	-	Rast	Şarkı	Ağır Aksak	7	-
267	Sevdiğim âzâde-i hicrânımın	Hâfız Cemil Efendi	Hicazkâr	Şarkı	Ağır Aksak	90	9802
268	Sevdiğim cemâlin çünkü göremem	Mahmut Celâleddin Paşa	Hüseynî	Şarkı	Sofyan ¹⁵⁸	242	9808

¹⁴⁸ Eser TRT Nota Arşivinde aksaksemâî olarak kayıtlıdır.

¹⁴⁹ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

¹⁵⁰ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır. Hicazkâr ve kürdilihicazkâr makamları bir arada verildiği için eserin makamı tespit edilememiştir.

¹⁵¹ TRT Nota Arşivinde selmek makâmında ve devr-ihindî usûlünde kayıtlıdır.

¹⁵² Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

¹⁵³ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

¹⁵⁴ Eser TRT Nota Arşivinde kayıtlı değildir.

¹⁵⁵ Eser TRT Nota Arşivinde düyek olarak kayıtlıdır.

¹⁵⁶ Bestekârı TRT Nota Arşivinde Nikoğos Ağa olarak kayıtlıdır.

¹⁵⁷ Eser TRT Nota Arşivinde kayıtlı değildir.

¹⁵⁸ Eser TRT Nota Arşivinde aksak usulü olarak kayıtlıdır.

269	Sevdiğim pek yaramazdır yaramaz ¹⁵⁹	[Aleksan]	Sûzinak	Şarkı	Curcuna	82	-
270	Seyr-i gülşen edelim ey şivekâr aman	Dede Efendi	Hicaz	Şarkı	Ağır Düyek	201	10015
271	Sılâ-i fırkatın câna hayâle oldu gam- fermâ ¹⁶⁰	Civan Bey	Rast	Şarkı	Curcuna	32	-
272	Sohbetimi gerçek sandın vah zavallı pek aldandın	Numan Ağa	Acem Aşîran	Şarkı	Aksak	330	10082
273	Sormayın âyâ ne oldum	Şevkî Efendi ¹⁶¹	Rast	Şarkı	Aksak	13	10151
274	Söyle Allah aşkına ey nev-civan	Hâfız Cemil Efendi ¹⁶²	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Aksak	97	10164
275	Söyle n'ettim ben sana zâlim felek	Hacı Faik Bey	Bestenigâr	Şarkı	Sofyan ¹⁶³	318	10193
276	Suzinak-i âteş-i aşkım yetiş imdâda gel	Nikoğos Ağa	Sûzinak	Şarkı	Aksak	66	10304
277	Suzinak-i fasl-ı aşkı söyleyim dinle yeter	[Tatynos Efendi]	Sûzinak	Şarkı	Ağır Aksak	60	10305
278	Şebabet gitti de elden başımdan gitmiyor sevda	[Şekerci Cemil Bey]	Rast	Şarkı	Curcuna	31	10394
279	Şevkinle hayâlinde olur neşe bedidâr	Hristo Efendi	Hicaz	Şarkı	Sengin Semâî	204	10429
280	Şule-i dildâre yaktı âh gönlümü sada ile ¹⁶⁴	-	Sûzinak	Şarkı	Curcuna	80	-
281	Tâ ezelden âşık oldum ey peri söylemez misin? ¹⁶⁵	-	Sûzinak	Şarkı	Aksak	69	-
282	Târ-ı zülfün beni etti meshûr	Hâfız Cemil Efendi	Hicazkâr	Şarkı	Aksak	99	10600
283	Te'lif edebilsem feleği âh emelimle	Şevki Bey	Uşşak	Şarkı	Aksak	136	10624
284	Tepeden nasıl iniyor bakın	Şevki Bey ¹⁶⁶	Uşşak ¹⁶⁷	Şarkı	Çifte Sofyan ¹⁶⁸	149	-
285	Tîr-i nigeihin açtı ciğergâhuma yâre	Selânikli Ahmet Efendi	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Aksak	100	10683
286	Uslanmadı hâlâ emeli bitmedi gönlüm	Hacı Arif Bey	Sûzinak	Şarkı	Aksak	67	10811
287	Üzme beni ey peri ¹⁶⁹	Ethem Bey	Nihâvend	Şarkı	Curcuna	52	-

¹⁵⁹ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

¹⁶⁰ Eser TRT Nota Arşivinde kayıtlı değildir.

¹⁶¹ Bestekâr, TRT Nota Arşivinde Civan Ağa olarak kayıtlıdır.

¹⁶² TRT Nota Arşivinde bestekâr Sarı Onnik olarak kayıtlıdır.

¹⁶³ Eser TRT Nota Arşivinde aksak usûlü olarak kayıtlıdır.

¹⁶⁴ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

¹⁶⁵ Eser TRT Nota Arşivinde kayıtlı değildir.

¹⁶⁶ TRT Nota Arşivinde aynı sözlerle gerdâniye makamı Arif Sâmî Toker bestesi kayıtlıdır. Eserin bestecisi olarak Şevki Bey ile birlikte Tıglızâde Enderûnî Mehmet Bey'in de ismi geçmektedir. Şevki Bey besteli eserin TRT Nota Arşivinde kaydı da bulunmamaktadır.

¹⁶⁷ Eser TRT Nota Arşivinde gerdâniye makamında kayıtlıdır.

¹⁶⁸ Eser TRT Nota Arşivinde aksak olarak kayıtlıdır.

¹⁶⁹ Eser TRT Nota Arşivinde kayıtlı değildir.

288	Va'd eylemiştin ey perî	Hafız Mehmet Efendi	Sûzinak	Şarkı	Düyek	72	10903
289	Vakf-ı râhı aşkın etmişken bütün cân ü teni	Zekâî Efendi	Sûzinak	Şarkı	Ağır Aksak	59	10917
290	Varken gönülde bin türlü yâre	Hacı Arif Bey	Karcığâr	Şarkı	Türk Aksağı	285	10944
291	Vay ne müşkülümüş güzel sevmek meğır	Civan Ağa	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Curcuna	116	10956
292	Vuslatından gayrı el çektim yeter ey bîvefâ	Hacı Arif Bey	Rast	Şarkı	Katakofti	35	11000
293	Yâd edib azar çürük nazlı yâram ağlarım ¹⁷⁰	Ahmet Efendi	Sûzinak	Şarkı	Ağır Aksak	63	-
294	Yandı dil aşkınla ey şûh-i şenim	Nikoğos Ağa	Acem Aşîran	Şarkı	Ağır Aksak	327	11129
295	Yandım âteşlere ey meh seni gördüm görelî	Faiz Bey	Uşşak	Şarkı	Aksak	134	11131
296	Yıkma sakın burc-ı penâhım felek	Hacı Arif Bey	Karcığâr	Şarkı	Sengin Semâî	290	11339
297	Yine bir gül-nihâl aldı bu gönلümü	Dede Efendi	Rast	Şarkı	Curcuna ¹⁷¹	31	11439
298	Yoktur zaman gel mâhım heman gel	Latif Efendi	Hicazkâr	Şarkı	Curcuna ¹⁷²	119	11530
299	Yürek yâre çiğirim oldu pâre pâre ¹⁷³	-	Hicaz	Şarkı	Aksak	194	-
300	Yüzündür cihanı münevver eden	Dede Efendi	Rast	Şarkı	Yürük Semâî	22	11622
301	Zannım bu ki cânâ beni kurban edeceksin	Şevki Bey	Hicaz	Şarkı	Aksak	189	11660
302	Zâr oldu gönül nazra-i sûziş eserinden	Kanûnî Gâlip Efendi	Sûzinak	Şarkı	Curcuna	81	11661
303	Zâtını tebrik edib tanzim için ey şehriyâr ¹⁷⁴	Şevki Bey	-	-	Düyek	106	-
304	Zeliha'm meni yıkıdın güzelim tâ temelimden			Gazel		374	
305	Zülfüne dil-besteler zülf-i perişânın kadar	Asdik Efendi	Hicaz	Şarkı	Ağır Aksak	183	11727
306	Zülfünü görsem izârın üzre ey hur-i cemil	Rif'at Efendi	Uşşak	Beste	Çenber	123	11729
307	Zümre-i hûbân içinde pek beğendim ben seni	Rızâ Efendi	Rast	Şarkı	Ağır Aksak	6	11737

¹⁷⁰ Eser TRT Nota Arşivinde kayıtlı değildir.

¹⁷¹ Eser TRT Nota Arşivinde semâî olarak kayıtlıdır.

¹⁷² Eser TRT Nota Arşivinde semâî olarak kayıtlıdır.

¹⁷³ TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır.

¹⁷⁴ Eser mecmua içerisinde hicazkâr-ıkürdî faslı içerisinde kayıtlıdır. TRT Nota Arşivinde kaydı bulunmamaktadır. Eserin notasına ulaşamamış olmamız ayrıca kürdilihicazkâr ve hicazkâr makamlarının bir arada verilmesi sebebi ile de eserin makamı tespit edilememiştir.

Sonuç

Güfte mecmuaları Tarihsel Müzikoloji içerisinde yer alan önemli mûsikî kaynaklarıdır. İçerisinde, yazıldığı dönemin mûsikî kültürü hakkında kıymetli ipuçları barındırır. Bestekârlar, güftekârlar, nazari bilgiler yanında dönemde kullanılan usûller, makamlar hakkında da bizlere bilgiler sunar. Bununla birlikte yazılmış olduğu dönemin yalnızca mûsikî kültürü hakkında değil aynı zamanda edebiyatı, tarihi ve diğer sanatlarla olan ilişkisinin ortaya konması açısından bilgiler veren kıymetli kaynaklardır. Güfte mecmuaları repertuvar kültürü içerisinde özellikle güfte açısından ne tür değişimlerin yaşanmış olduğunu ortaya koyan kaynakların da başında gelmektedir.

Mecmua içerisinde yalnızca güfte, makam, usûl ve bestekâr isimleri mevcut olup çalışma içerisinde zikredilen farklı herhangi bir bilgi yer almamıştır. Makamlara ilişkin sonuçlarda 11 makam kullanılmış olup yegâh makamı başlığı kaydedilmesine karşın boş bırakılmıştır. En çok güftenin yer aldığı makam 55 makam ile hicaz makamı olmuştur. Mecmua içerisinde yer alan makamlar tarafımızdan döneminin gözde makamları olarak nitelendirilmiştir. Usûllere ilişkin sonuçlarda 14 farklı usûlün yer aldığı mecmuada en çok 136 adet aksak usûllü esere yer verilirken en az 3 adet semâî usûllü esere yer verilmiştir. Mûsikî formlarına ilişkin sonuçlarda 281 şarkı formu yanında beste, yürüksemâî, gazel gibi formlara da yer verilmiş olduğu tespit edilmiştir. Mecmuada en fazla bestesi kayıtlı olan Şevki Bey'i (37) Hacı Arif Bey (30) izlemiştir. Tokat Mevlevîhane Müzesinde yer alan mecmuanın yazım tarihi için envanter kayıt defterine 1845 yılı düşülmüştür. Ancak Şevki Bey'in doğum tarihi (1860) göz önüne alındığında bu tarihin mümkün olmadığı görülmekte, 1845 tarihi düşülürken içeride yer alan h.25 Nisan 1331 tarihinin gözden kaçmış olduğu düşünülmektedir.

Döneminin mûsikî kültürünü bizlere ulaştırmak isteyen, yurt içinde ve yurt dışında yer alan kütüphanelerde bulunan daha birçok güfte mecmuasının olduğu bilinmektedir. Sistemli bir çalışma ile bu mecmualara ulaşılması ve ait oldukları topraklara kavuşturulmaları önemlidir. Birçok kütüphanede mevcut olan güfte mecmualarının birçoğu iyi muhafaza edilememiş olmaları sebebi ile gerek nemden dolayı mürekkep akmaları, küflenme, aşınma gerekse böcek ısırlıkları gibi bazı fiziki sorunlarla karşı karşıya kalmakta ve kâğıt konservasyonuna ihtiyaç duymaktadır. Bu eserlere gösterilecek gerekli ilginin Türk mûsikîsinin zengin kültürüne gerek repertuvar gerekse nazari anlamda daha fazla katkı sağlanacağı aşîkârdır.

Kaynakça

- Behar, C. (2006). *Aşk olmayınca meşk olmaz*. Yapı Kredi Yayınları.
- Öztuna, Y. (2000). *Türk musikisi kavram ve terimleri ansiklopedisi*. Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.
- Parmaksız, M. N. (2016). *Bodleian kütüphanesi 127-128 numaralı Türk musikisi güfte mecmuasının incelenmesi*, [yayınlanmamış doktora tezi]. Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü.
- Soysal, F., & Uğurlu, A. M. (2014). 1774 tarihli Hâfız Abdülbâkî'ye ait güfte mecmuasının incelenmesi. *Rast Müzikoloji Dergisi*, II (1), 68-88. <https://doi.org/10.12975/rastmd.2014.02.01.00021>
- Uslu, R. (2000). *Türk müziği eğitim tarihinde güfte mecmuaları ve incelenme esasları üzerine tespitler*. Müzikte 2000 Sempozyumu, 17-18 Mayıs, Ankara.
- Uz, K. (1967). *Musiki ıstılâhatı*. Küğ Yayınları.
- Uzun, M. (2003). Mecmua. *Diyanet vakfı islam ansiklopedisi* içinde, (Cilt 28, ss. 265). Diyanet İslam Ansiklopedisi. https://www.notaarsivleri.com/eskisite/Turk_Sanat_Muzigi.html